Çıkarım Yapma, Önemli Bilgileri Belirleme ve Özetleme

Cevap Anahtarı · Kısa Çözümler

KOLAY Isınma Soruları (1–10)

1 **A**
Kitabı hemen bırakması, koşması ve bandı sabırsızlıkla koparması paketi beklediğini gösterir. Diğerleri için ipucu yoktur.

2 **D – Ç – D**
Gökyüzüne merakı, dürbünle uzun süre gökyüzünü seyretmesinden çıkarılır; metinde bu söz geçmez.

3 **Çıkarım yapma**
Okuyucu ipuçlarını birleştirerek metinde yazmayan bir sonuca ulaşır.

4 **Dışarıda yağmur yağmaktadır.**
İpuçları: şemsiyeyi silkelemesi ve ayakkabılarının ıslak olması.

5 **D – Y – D – Y**
Özette ayrıntı ve örnek kısaltılır; özetleyenin yorumu özete girmez.

6 **Örnek: arı, tozlaşma (polen), besin**
Anahtar kelimeler paragrafın ana düşüncesini taşıyan kelimelerdir: Arılar tozlaşmayı sağlar, arılar azalırsa besinler azalır.

7 **B**
Paragraf, arıların polen taşıyarak tozlaşmayı sağlamasını ve bunun önemini anlatır.

8 **D**
Karnesini göstermemesi, göz teması kurmaması ve kısa cevaplar vermesi kaygılı olduğunu düşündürür.

9 **B**
Önemli bilgi, okuma amacına göre belirlenir. Yemeği yapmak isteyen kişi malzemelere ve adımlara ihtiyaç duyar.

10 **1 – c 2 – a 3 – b**
Her çıkarım, cümledeki davranış ipucundan yola çıkar.

ORTA Pekiştirme Soruları (11–20)

11 **Elindeki kâğıda tekrar tekrar bakması ve çevredeki tabelaları okumaya çalışması.**
Kâğıtta bir adres yazılı olduğu, adamın bu adresi tabelalarla karşılaştırmasından çıkarılır.

12 **D**

Adamın bir adresi bulamaması, onun bu şehri iyi tanıdığı düşüncesiyle çelişir; D için ipucu yoktur.

13 **Adamın tabelalardaki ya da kâğıttaki yazıları okumakta zorlandığını.**

Gözlüğünü temizleme ihtiyacı, yazıları net göremediğini gösteren bir ipucudur.

14 **2 – 1 – 3**

Özette olaylar, metindeki sırayla verilir.

15 **C**

C, paragrafın hem sorununu hem de çözüm önerisini kısaca verir. A ve D metinde yoktur, B ise "yalnızca" sözüyle metni aşar.

16 **1) Özete kendi görüşünü eklemiştir. 2) Paragraftaki çözüm önerisini (geri dönüşüm, yeniden kullanım) özete almamıştır.**

Özet, metnin temel bilgilerini eksiksiz vermeli; özetleyenin yorumunu içermemelidir.

17 **A**

Başlık, metnin konusunu yansıtmalıdır: Plastik şişenin doğada uzun süre kalması ve yol açtığı zarar.

18 **Umut eşyalarını sık sık kaybeder / eşyalarına karşı dikkatsizdir.**

Kısa sürede üç kalem kutusu alınması ve Umut'un "unutmayacağım" diye söz vermesi bu çıkarımı destekler.

19 **a) Doktor b) Çiftçi c) Öğretmen**

Meslekler metinde söylenmemiştir; kişilerin yaptığı işler ipucudur.

20 **4 – 1 – 2 – 3**

Önce okuma, sonra önemli bilgileri seçme, sonra yazma ve en son kontrol etme.

ZOR Düşünme Soruları (21–30)

21 **B**

Yeni okul, en arka sıra ve oyunu uzaktan izlemesi çekingenliği gösterir. Krampon getirmesi futbolu sevdiğini gösterdiği için A yanlıştır.

22 **Oyuna katılmaya karar verdiğini, çekingenliğini yenmeye başladığını gösterir.**

İlk gün yalnızca izleyen Kerem, ertesi gün hazırlıklı gelerek oyuna katılmak için adım atmıştır.

23 **D**

Oyuna katılmak için ilk adımı Kerem atmıştır ("Kaleye geçebilirim."). Babasının krampon hediye etmesi C'yi destekler.

24 **Örnek: Yeni okuluna başlayan Kerem, ilk gün çekingen davranarak futbol oynayan çocukları uzaktan izler. Ertesi gün kramponlarını getirir ve oyuna katılmak için kaleye geçmeyi teklif eder.**
Özet; kahramanı, sorunu ve değişimi içermeli, ayrıntılara (topu geri yuvarlaması gibi) yer vermemelidir.

25 **A**
"Öğle arasında da açık olacaktır" ifadesi, bu tarihten önce öğle arasında açık olmadığını gösterir.

26 **17 Mart**
Kitaplar en geç 14 gün içinde iade edilmelidir: 3 + 14 = 17

27 **1. özet daha uygundur.**
2. özette yorum ("çok sevimli") ve metinde olmayan bilgi (kürkün rengi) vardır; paragrafın asıl sorunu olan buzların erimesi özette yer almaz.

28 **A**
Ayılar buz üzerinde avlanır; buz azaldıkça av alanı daralır ve beslenmeleri zorlaşır.

29 **a) Aralık; okuma yarışması öğrencileri daha çok kitap okumaya yöneltmiştir. b) Yarıyıl tatili nedeniyle okulda geçen günler azalmıştır.**
Tablodaki sayılar ile verilen bilgiler birlikte düşünülerek çıkarım yapılır.

30 **C**
Emir bilgiyi takvimden doğrudan okumuştur; diğerlerinde bir ipucundan yola çıkılarak sonuca ulaşılmıştır.